

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
0																																
100	98	96	94	92	90	88	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8	6	4	2										

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Sote-soppaan uudet keittäjät

Pääministeri Jyrki Katainen (kok.) kertoi sunnuntaina Ylen Pääministerin haastattelutunnilla, että sote- ja kuntauudistusten monta kertaa pohjaan pala-neisiin soppiin tulevat uudet keittäjät.

Uuden ryhmän puheen-johtaja on kokoomuksen eduskuntaryhmän puheenjohtaja Petteri Orpo. Muita jäseniä ovat hallituspuolueiden edus-kuntaryhmien puheenjohtajat, kaksi ministeriä kokoomuk-sesta ja SDP:stä, sekä yksi ministeri muista hallitus-puolueista.

Eduskuntaryhmienpuheen-johtajilla vahvistettu ryhmä kertoo hallituksen sisäisistä vakavista ongelmista. Kunta-uudistus ja siihen oleellisesti liittyvä sote-uudistus eivät ole lukuisista työ-ryhmistä huolimatta edenneet, vaan asiat ovat menneet entistäkkin enemmän sekaisin.

Vaikka työryhmien työtä on varjostanut vahva poliittinen ohjaus, töiden tulokset eivät ole kelvanneet esitteleville ministereille. Hallitus on viittänyt valtakunnan parhaiden asian-tuntijoiden mielipiteille kintaalla riippumatta siitä, ovatko he olleet oikeusoppineita tai sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia.

Hallituksen uudistusten arvostelijoihin liittyi viime sunnuntaina Suomen lääkäriiliton toiminnanjohtaja Heikki Pälve. Hänen mieles-tään nyt ei olla tekemässä järjestlistä sote-lakia. Nyt ollaan tekemässä historiallista erhettä eikä historiallista uudistusta. (HS 21.4.)

Kataisen päätös uuden työryhmän perusta-misesta on vakava epäluottamuslause sote-uudistuksesta vastaaville peruspalveluminis-teri Maria Guzenina-Richardsonille (sd.), sosiaali ja terveysministeri Paula Risikolle (kok.) sekä kuntauudistuksesta vastaavalle Henna Virkkuselle (kok.).

Pääministeriltä on mennyt usko näiden ministeriden kykyyn hoitaa tonttiaan. Näin siitä huolimatta, että kolmikko pääsi uuteen työryhmään mukaan.

Uuden työryhmän perustaminen kertoo myös kuuden puolueen hallituksen kyyty-tömyydestä tehdä eduskunnalle kärkihank-

Kokoomuksen eduskunta-ryhmän puheenjohtajan Petteri Orpon pitää siivota hallituksen sotkut.

keistaan esitystä. Nyt hanketta valmistellaan eduskuntavetoisesti. Kyse ei kuitenkaan ole parlamentaarisesta valmiste-lusta, koska oppositiopuoluei-den edustajia ei ole kelpuutettu mukaan.

Hallituksessa vaikeat konke-loon menneet asiat on ratkottu sekstetissä eli kuuden hallitus-puolueen puheenjohtajien kesken. Työryhmästä puut-tuvat sekä pääministeri että toisen päähallituspuolueen, SDP:n puheenjohtaja.

Pääministerin turhautuminen on ymmärrettävää. Hän on laittanut useaan kertaan arvo-valtansa peliin molempien uu-distusten puolesta. Nyt Orpon käsissä on sekavien soppien hämmennykskauhan lisäksi koko hallituksen tulevaisuus.

Kataisen päätöksen perus-tiiteena on ollut oikeuskansleri Jaakko Jonkan muistutus siitä, että eduskunnalla pitää olla tiedossa sote-uudistusten perusratkaisut ennen kuin eduskunta päättää kuntarakennelais-ta. Orpon työryhmällä on aikaan toukokuun 15. päivään mennessä selvittää sote-uudistuksen ja kuntarakennelain yhtyeys.

Hallituksen vaivalloinen taival ja sekavat uudistukset näkyvät myös suomalaisten suhteutumisessa puolueisiin. MTV3 uutisten mukaan puolueiden kannatuksessa on tapahtunut talven aikana suuria muutoksia. Suomalaiset suhtautuivat neljän suurimman puolueen yhteistutkimuksen mukaan myönteisimmin nyt keskustaan. Päähallitus-puolueiden suosio on laskenut selvästi.

Pääministeri Katainen yrittää nyt pelastaa hallituksensa ajamalla suuret uudistukset kovalla kiireellä maalin ja samalla selkeyttää hallituksen ulospäin erittäin sekavalta näyttävää toimintaa.

Kiireellä syntyy harvoin mitään hyvää ja kestävää. Kunnille ainakin on odotettavissa lisää yllätyksiä ja sekaannusta.

” Orpon käsissä on nyt koko hallituksen tulevaisuus.

Synkkiä lukuja

Tilastokeskuksen mukaan työttömyysaste nousi maaliskuussa 9,0 prosenttiin. Tilan-ne heikkeni vuodentakaiseen verrattuna 0,5 prosenttiyksikköä.

Suomesta on hävinnyt vuodessa noin 41 000 työpaikkaa. Vähennystä on niin yksityisellä kuin julkisellakin sektorilla. Työvoimatoimistoissa oli maaliskuun lopussa yhteensä 287 000 työtöntä työnhakijaa.

Työttömyys lisääntyi kaikkien elykeskusten alueilla. Pahin kato työpaikoissa kävi vahvoilla teollisuusseuduilla Varsinais-Suomessa, Pirkan-maalla sekä Uudellamaalla. Ne eivät silti yllä Itä-ja Pohjois-Suomen synkimpiin lukuihin.

Luvut ovat synkkiä koko Suomen kehityksen kannalta. Ne kertovat eurooppalaisen taan-tuman vaikutuksista, mutta ovat myös viesti suomalaisen tuotannon ja työn kilpailukyvyyn rapautumisesta.

Kansantalouden kestävyys edellyttää parem-paa työllisyyttä, sekä lisää työpaikkoja aloille, jotka kykenevät vientiin tai tuontia korvaavaan

tuotantoon. Niiden välttämättömyydestä myös hallitus on väsymättä puhunut.

Ongelma on, etteivät yrittäjät ole löytäneet hallituksen puheista kannustusta tuotannon ja työpaikkojen luomiseen. Hallitus on pikemmin-kin sekavilla linjauksillaan ja keskinäisellä riite-lyllä aiheuttanut markkinoille epävarmuutta.

Epävarmuus koskee sekä kansalaisia että yrityksiä. Uhkana on itseään ruokkiva kierre, jossa kulutuksen väheneminen leikkaa jatku-vasti enemmän työpaikkoja koko tavaroiden ja palveluiden tarjontaketjusta. Merkkejä tästä on jo näkyvissä.

Eilisiä työttömyysuutisia synkistivät Kemiran päätös toimintojensa alasajosta Vaasassa sekä Stora Enson ja Metson ilmoitukset suurista säästöohjelmistaan. Ne eivät suju ilman henki-löstövähennyksiä.

Suomi tarvitsee nyt parempia uutisia. Hal-lituksen toive yritysten omistajille luvattujen veronalennusten dynaamisista vaikutuksista saisi toteutua pikaisesti.

heikentämä maa ei kestänyt repeämättä muutoksia, joita pääsihteeri Mihail Gorbatshev yritti toteuttaa.

Maggie oli oikeistolainen alusta loppuun. Hän uskalsi sanoa asioita, joita sisäsiistit konservatiivijohtajat eivät ajatelleetkaan päästää suustaan. Kun edeltäjät puhuivat vielä sosiaalisesta oikeudenmukaisuudesta, Thatcher hylkäsi pehmeät puheet ja kävi ärhäkästi sosiaaliturvan kimppeun.

Rikkaiden suosiminen ja rahan houkut-teleminen Britanniaan oli tärkeämpää kuin niiden lepyttevy, jotka eivät kuiten-kaan äänestäisi konservatiiveja. Jos kansa jakaantui kahtia, oli parasta varmistua siitä, että itse pysyi paremmalla puolella, ajattelivat Maggien äänestäjät.

Epä ihme, että jotkut kokoomusnuoret näkevät edelleen märkiä unia Maggiesta.

Thatcheria on verrattu meillä pää-ministeri Esko Ahoon (kesk.), jonka hallitus joutui leikkaamaan suomalaista sosiaaliturvaa.

Vertaus ontuu, sillä Maggie leikkasi aineuden aatteen innoittamana, Ahon

Päätoimittaja

Lauri Kontro

Toimituspäälliköt

Jussi Martikainen

Tiina Taipale

VIERASYLIÖ

Sokerintuotantoon oppia menneestä

Sokerijuurikasta viljeltiin viime vuonna Suomessa ainoastaan 11 500 hehtaarilla eli pienem-mällä alalla kuin kuminaa.

Sokerijuurikkaan viljelyala oli Suomessa yhtä pieni viimeksi 1950-luvulla.

Sokerijuurikkaan viljelyn historian aikana on koettu samanlainen notkahdus viljely-halukkuudessa melkein heti ensimmäisen sokeritehtaan perustamisen jälkeen.

Ensimmäisen maailmansodan jälkeisenä aikana kotimaisen tuotannon toivottiin kriisi-aikoina turvaavan sokerin saantia ja tasaavan sen hinnan heilahtelua.

Juurikkaan viljelyala oli vielä vaatimaton, kun Suomen ensimmäinen sokeritehdas aloitti toimintansa Salossa vuonna 1919. Pian perustamisen jälkeen tehdas oli konkurssin partaalla heikon sadon ja vähäisen viljelyhalukkuuden takia. Viljelytekniikan kehitty-misestä tuli juurikkaan viljelyn pelastaja. Satotason nousun ansiosta viljelyhalukkuus kasvoi.

Tulevaisuus omissa käsissä Sokerijuurikkaan viljelyn tule-vaisuus Suomessa riippuu ensi sijassa sokerisektorista itsestään. Selviytyminen edellyttää, että sokerisektori pystyy nostamaan satotasoja, parantamaan sadon laatua ja alentamaan tuotanto-kustannuksia. Pelkäästään EU:n sokerikiintiöiden säilyminen

vuoteen 2020 asti ei takaa sokerijuurikkaan viljelyn tulevaisuutta Suomessa.

Toisen maailmansodan jälkeen sokerista oli kova pula, kun yksi sokeritehdas ja viljely-alueita menetettiin. Juurikkaan kysyntä lisääntyi vuonna 1953, kun kolme uutta sokeritehdasta aloitti toimintansa.

Sokeritehtaat joutuivat usein tekemään lujasti töitä saadakseen riittävästi viljely-sopimuksia, koska sokeripulan hellitettyä viljelyhalukkuus ei ollut enää pulavuosien tasolla.

Useat heikot satovuodet olivat vähentäneet kiinnostusta juurikkaanviljelyyn. Tästä syystä sokerijuurikkaan hintaa nostettiin tuntuvasti vuonna 1956. Satotason nousu yhdessä hyvän hinnan kanssa lisäsi viljelyhalukkuutta.

Viljelyalan kasvu oli kokonaan kiinni siitä, minkä verran tehtaat pystyivät hankkimaan uusia viljelijöitä. Houkutteleva hinta on tärkeä kannustin.

Valtion tuki sokerinsektorille Sokerijuurikkaan hintaa on säädellyt joko valtio tai EU koko sen ajan, kun juurikasta on viljelty Suomessa. Valtion tukea juurikkaanviljelylle perusteltiin pitkään sen työllisyysvaikutuk-silla. Sokerijuurikkaan viljely oli 1970-luvulle saakka työ-voimavaltaita, joka takasi valtion tukitoimet sokeri-juurikkaan hinnoille.

Euroopan unioniin liittyminen pudotti juurikkaan hintaa run-saalla neljänneksellä. Muutosta lievitettiin siirtymäkauden lisä-hinnalla, jonka jälkeen siirryttiin kokonaan hehtaarien perusteella maksettaviin tukiiin. Näin juurikasala pystyttiin säilyttämään lähes ennallaan vuoden 2006 EU:n sokeri-politiikan uudistukseen asti.

EU:n sokeripolitiikkaan uudistus johti Salon sokeri-tehtaan sulkemiseen vuonna 2008. Samalla juurikasala ja omavaraisuusaste laskivat rajusti.

Vuonna 2012 sokerijuurikkaan viljelyala oli ainoastaan 11 500 hehtaaria ja kokonaissato 400 000 tonnia, kun vuonna 2011 viljelyala oli 14 100 hehtaaria ja kokonaissato 676 000 tonnia. Tärkeä kysymys on, miten pysäytetään tämä trendi ja kannustetaan viljelijöitä kasvattamaan juurikkaita?

Sokerijuurikkaan viljelyn historian aikana on nähty saman-laisia notkahduksia viljely-halukkuudessa. Lääkkeet, jotka toimivat menneisyydessä, tepsivät tänäkin päivänä.

Teknisen kehittymisen myötä kasvaneet hehtaarisadot ja korkeisiin satoihin kannustavat toimet olivat lääkkeitä ulos aikaisemmista kriiseistä.

Viljelytekniikan ja juurikas-lajikkeiden kehittyminen ovat nostaneet juurikkaan sato-tasoja. Voimakkainta kehitys oli 1980-luvulla. Juurikassadon kasvun laantumisesta huoli-matta sokeripitoisuuden ja saannon parantuminen ovat pitäneet sokerisadon kasvussa.

Vielä 1980–90-luvun vaihteessa sokerijuurikkaan viljelyn kannattavuus pysyi aikaisemmalla tasolla sadon määrän ja laadun paraneminen ansiosta.

EU:hun liittyminen on alen-tanut sokerijuurikkaan viljelyn kannattavuutta selvästi. EU:n sokeripolitiikan uudistuksen jälkeen sokerijuurikkaalle on maksettu kansallista tukea 350 euroa hehtaarille korvaamaan juurikkaan hinnan alennusta.

Tällä hetkellä kansallinen tuki ei ole kuitenkaan pystynyt jarruttamaan sokerijuurikkaan viljelyalan kutistumista.

Tuotannosta irrotettu tuki ei kannusta EU-jäsenyyden myötä suurin osa peltoviljelyn tuista ei riipu tuotetuista määristä. Mitä suurempi on tuen osuus hehtaarilta saatavista tuotoista, sitä pienempi on viljelijän kannustin pyrkiä korkeaan satotasoon.

Taloudelliset kannusteet

hyvään satoon parantaisivat myös peltöjen kasvuunktoa. Pellon kasvukunnosta huoleh-timinen on avainasemassa korkeampien satojen tavoitte-lussa. Sokerisektori tarvitsee kipeästi juurikkaan tuotantoon kannustavan tukijärjestelmän eli sadon määrään sidotun tuen.

Sokerijuurikkaan viljelyn tulevaisuus Suomessa riippuu sokerisektorin toimijoista ja valtiovallan toimenpiteistä.

Selviytyminen kovenevassa kilpailussa edellyttää, että sato-tasot nousevat, sadon laatu paranee ja tuotantokustannuk-set alenevat. Tukijärjestelmän tulisi auttaa saavuttamaan nämä tavoitteet ja turvata sokerintuo-tannon tulevaisuus Suomessa.

Vuoden 2006 EU:n sokeri-politiikan uudistus on epäon-nistunut. Ilman omaa sokerin-tuotantoa Suomi olisi markkina-mekanismin armoilla, sillä tuotannosta luopuneet maat ovat kärsineet korkeasta sokerin hinnasta. Kuluttajahinta on tällä hetkellä Irlannissa paljon korkeampi kuin Suomessa, koska Irlannilla ei ole omaa sokerintuotantoa.

Sen sijaan Saksa on laajen-tanut sokerintuotantoa uudis-tuksen jälkeen, mikä on taannut merkittävästi alhaisemman kuluttajahinnan Suomeen ja Irlantiin verrattuna.

ELLEN HUAN-NIEMI PETRI LIESIVAARA Kirjoittajat ovat tutkijoita Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksessa (MTT).

Kevät saapuu palaajien siivin

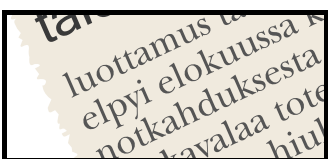
Muuttolinnut saapuvat nyt äkkirysäyksellä pitkän talven taituttua lopulta kevääksi. Kevään ensi merkit näkyvät myös Lapissa. Sodankyläläinen **Sari Raaterova** bongasi nuoren joutsenpari-kunnan Riipijoen varresta sunnuntaina.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimi-tukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

PÄIVÄN KUVA

LEHTIKATSAUS

Pää pois pensaasta

Lapin Kansan mielestä niiden, jotka eivät usko petokannan vahvistumiseen pohjoisessa, on syytä tutustua tuoreimpiin porotuholukuihin.

”Petojen jäljiltä löytyi 2012 yhteensä 5 140 tapettua poroa, mikä on uusi ennätys. Edellinen ennätys on vuodelta 2011 ja sitä edellisen vuodelta 2010.

Ennätykset särkyivät myös korvauksissa. Valtion maksettavaksi päätyvä porovahinkojen korvaussumma nousee 7,3 miljoonaan euroon.”

”Mitä tekee maan hallitus ja eduskunta? Ei paljon mitään. Jotakin sentään: painaa päänsä pensaaseen eli kieltäytyy näkemästä koko ongelmaa.

Valtio varasi 2012 petokorva-uksin 3,8 miljoonaa euroa. Se riittää hädin tuskin kattamaan

puolet porotuhouista.”
”Päättäjät eivät voi vedota yl-lätykseen. Valtion harjoittaman petopolitiikan hinta on ollut ylei-sesti tiedossa.”

Sipilä kohensi puoluekuvaa

Suomenmaa ruotii puolueiden imagotukimusta. Keskusta on nyt puolueista ykkönen.

”Muutoksiin on monta syytä. Tärkeä tekijä on keskustan uu-den puheenjohtajan Juha Sipilän onnistuminen. Hän on osannut rakentaa puolueen yhtenäisyyt-tä ja on saavuttanut rauhallisella ja asiantuntevalla tyylillään arvostusta yli puoluerajojen. Tämä kaikki rakentaa luottamusta kes-kustaa kohtaan.”

Hallituspuolueet ovat tehneet parhaansa oman imagonsa mus-taamisessa. Kunta- ja soteuudis-tuksen sotkut, taitamattomuus osinkoverouudistuksessa, jatku-vat selitellyt euroalueen tukipo-litiikassa ja ministereiden henki-lökohtaiset töppäilyt ovat vahin-goittaneet – ansaitusti – hallitus-puolueita.”